

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: T. Avasiloaie)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

9 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Oxana Sîrbu-Romanțova și avocatul acesteia Alexei Tighinean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulității actelor juridice, și

la cererea reconvențională depusă de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova cu privire la recunoașterea datoriei din contractul de împrumut cu acordurile adiționale, ca obligație solidară a soților și încasarea a ½ din suma primită cu titlu de împrumut în timpul căsătoriei,

împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t a ț ă :

La 19 februarie 2015, Oxana Sîrbu-Romanțova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Octavian Sîrbu și Elenei Sîrbu, intervenient accesoriu ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” (în continuare ÎS „SABOS”), cu privire la declararea nulității actelor juridice și recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

Ulterior, la 13 iunie 2017, Oxana Sîrbu-Romanțova a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „SABOS”, prin care a solicitat recunoașterea nulității următoarelor acte juridice: act de transmitere-primire f/n din 03 decembrie 2013; contractul de cesiune nr. 8681 din 07 iunie 2013; contractul de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015 a apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059; contractul de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015 încheiat între Elena Sîrbu și XXXXX în privința bunului imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059 (f.d. 148-151, vol. II).

În motivarea acțiunii înaintate reclamanta a invocat că la 06 august 2004 a fost încheiată căsătoria între Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu, iar la XXXXX s-a născut copilul minor XXXXX, căsătoria fiind desfăcută la data de 02 martie 2012.

Reclamanta a mai indicat că în timpul căsătoriei a fost încheiat contractul de investiție nr. 31809 din 19 noiembrie 2010, între ÎS „SABOS” și Octavian Sîrbu, în privința apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059.

A susținut că la data de 07 iunie 2013 a fost încheiat contractul de cesiune nr. 8681 între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu, care este mama pârâtului, fapt despre care Oxana Sîrbu-Romanțova nu a cunoscut, fiind încheiat fără acordul ei, iar la data de 03 decembrie 2013 a fost semnat actul de transmitere.

La 03 decembrie 2015 a fost încheiat contractul de donație a imobilului menționat, între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu.

Contractul de investiție nr. 31809 din 19 noiembrie 2010, în privința bunului imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, a fost încheiat în timpul căsătoriei și cade sub regimul proprietății comune în devălmășie, care este reglementată de legislația civilă și de codul familiei.

A mai invocat că prin înscrierea documentelor, precum actul de transmitere-primire f/n din 03 decembrie 2013, contractul de investiții nr. 31809 din 19 noiembrie 2010, contractul de cesiune nr. 8681 din 07 iunie 2013, contractul de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015, pârâtii au urmărit scopul privării reclamantei de dreptul la proprietate.

Prin prisma art. 40, 85, 166, 174, 175 Cod de procedură civilă, art. 20, 25 Codul familiei, art. 216-220, 366, 371, 373 Cod civil, art. 40/6 al Legii cadastrului bunurilor imobile, reclamanta a solicitat recunoașterea nulă a următoarelor acte juridice: actului de transmitere-primire f/n din 03 decembrie 2013; contractului de cesiune nr. 8681 din 07 iunie 2013; contractului de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015 în privința apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059; contractului de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015, încheiat între Elena Sîrbu și XXXXX în privința apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059; recunoașterea dreptului de proprietate după reclamantă la ½ cotă-parte asupra bunului imobil și anume a apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059.

La 02 ianuarie 2018, Octavian Sîrbu a înaintat acțiune reconvențională împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova, prin care a solicitat recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2017 ca fiind datorie/ obligație solidară; încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanțova în beneficiul lui Octavian Sîrbu a sumei de 24 950 de Euro, ceea ce constituie ½ din suma de 49 900 de Euro primită cu împrumut în timpul căsătoriei (f.d. 184-189, vol. II).

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că la 06 august 2004 a fost încheiată căsătoria între Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu, iar la XXXXX s-a născut copilul minor XXXXX.

A indicat că la 02 martie 2012 de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău a fost desfăcută căsătoria încheiată între Octavian Sîrbu și Oxana Sîrbu-Romanțova, fapt confirmat prin certificatul de divorț nr. 79 din 21 martie 2012.

Totodată, a menționat că în timpul căsătoriei a fost încheiat contractul de investiții nr. 31809 din 19 noiembrie 2010 în privința apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, contractul de investiții fiind încheiat între ÎS „SABOS” și Octavian Sîrbu.

A susținut că încheierea contractului de investiții nr. 31809 din 19 noiembrie 2010 cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ, a avut loc la prețul unui metru pătrat în sumă de 9 100 de lei, iar prețul suprafeței totale a apartamentului constituind 809 081 de lei.

Conform pct. 7 al Contractului de investire, de către părțile contractante a fost stabilit prețul contractual și modul de achitare, beneficiarul fiind obligat de a achita prețul conform graficului stabilit de comun acord în conținutul contractului încheiat.

A menționat că, atât el, cât și Oxana Sîrbu-Romanțova nu dispuneau de aceasta sumă care forma prețul contractului de investiție în construcția spațiului locativ, motiv pentru care Octavian Sîrbu la data de 10 decembrie 2010 a încheiat contractul de împrumut a mijloacelor financiare cu cet. Lamberto Franca, cetățean al Republicii Italiene.

Reclamantul în cererea reconvențională a susținut că scopul împrumutului acordat de către Lamberto Franca a fost anume pentru a procura apartamentul care se construia în mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59. Suma împrumutului a constituit 50 000 de Euro care a fost primită de la împrumutător în ratele necesare pentru a achita ratele bănești în investirea la construcția spațiului locativ.

A indicat că contractul de împrumut a mijloacelor financiare din 10 decembrie 2010 a fost însoțit de mai multe Anexe, încheiate de către părți nemijlocit la momentul transmiterii - primirii ratelor din suma bănească primită cu împrumut, după cum urmează: la data de 10 decembrie 2010 când s-a încheiat contractul de împrumut, a fost primită de către Octavian Sîrbu de la Lamberto Franca cu titlu de împrumut suma de 25 400 de euro; la data de 11 mai 2011 a fost primită suma de 10 800 de euro; la data de 15 mai 2011 a fost primită suma de 13700 de euro; la data de 05 august 2013 a fost primită suma de 2 400 de euro, iar în total suma de 52 300 de euro, motiv pentru care la data de 05 august 2013 de către părțile contractante a fost încheiată Anexa nr. 5 la Contractul de împrumut a mijloacelor financiare din 10 decembrie 2010, prin care părțile au reconfirmat primirea sumei de 52 300 de euro, totodată fiind prevăzute și dobânzile calculate conform înțelegerii părților contractante, respectiv datoria lui Octavian Sîrbu față de Lamberto Franca constituind suma de 57 000 de euro.

Totodată a specificat că a primit cu împrumut suma de 49 900 de Euro de la Lamberto Franca, fiind în căsătorie cu Oxana Sîrbu-Romanțova.

A menționat că fosta soție cunoștea ca banii transferați de Octavian Sîrbu companiei de construcții pentru investirea în construcția imobilului, sunt primiți cu împrumut, ori, alte posibilități ultimii nu aveau, ambii având venituri mici, respectiv neavând posibilitatea de a încheia un contract de investiții fără de a contracta un împrumut a mijloacelor financiare.

De asemenea, a invocat că suma primită cu împrumut de Octavian Sîrbu pentru investirea în construcția imobilului, a avut loc în timpul căsătoriei încheiate cu Oxana Sîrbu-Romanțova, respectiv restituirea împrumutului reprezintă o obligație solidară.

Octavian Sîrbu a specificat că la data de 18 aprilie 2017 a restituit lui Lamberto Franca suma primită cu împrumut, fapt confirmat prin Actul confirmativ întocmit la 18 aprilie 2017.

În drept, acțiunea reconvențională a fost întemeiată pe prevederile art. 24, 26 Codul familiei, art. 530, 531, 544 Codul civil.

Astfel, prin acțiunea reconvențională Octavian Sîrbu a solicitat recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2010, ca fiind datorie/ obligație solidară; încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanțova în beneficiul lui Octavian Sîrbu a sumei în mărime de 24 950 de euro, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din suma de 49 900 de Euro, primită cu împrumut în timpul căsătoriei și încasarea de la Oxana Sîrbu-Romanțova a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova. S-a constatat nulitatea contractului de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor nr. 8681 din 07 iunie 2011, încheiat între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu, privind transmiterea cu titlul gratuit de Octavian Sîrbu către Elena Sîrbu a drepturilor ce rezultă din contractul de investiții nr. 31809 din 19 noiembrie 2010; s-a constatat nulitatea actului de predare-primire din 03 decembrie 2013 încheiat între ÎS „SABOS” și Elena Sîrbu, prin care a fost transmis apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059; s-a constatat nulitatea contractului de donație nr. 764 din 18 februarie 2013, încheiat între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu, prin care Elena Sîrbu a donat lui Octavian Sîrbu apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059; s-a constatat nulitatea contractului de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015 încheiat între Octavian Sîrbu și XXXXX, reprezentată de mama Lilia Ostrovschi, prin care Octavian Sîrbu a donat XXXXX apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059; s-a recunoscut dreptul de proprietate a câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte după Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu asupra apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059; s-a dispus restituția civilă prin încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanțova în beneficiul Elenei Sîrbu a sumei de 22 502 lei, și s-a încasat din contul lui Octavian Sîrbu în beneficiul Elenei Sîrbu a sumei de 22 502 lei; s-a încasat de la Octavian Sîrbu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 443 de lei, de la plata căreia reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată. Totodată, s-a respins cererea reconvențională depusă de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova cu privire la recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2017, ca datorie/ obligație solidară și încasarea în ordine de regres de la Oxana Sîrbu-Romanțova a sumei de 24 950 de Euro.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 12 noiembrie 2018, avocatul Radion Bordian, acționând în interesele apelantei minore XXXXX, a contestat cu apel hotărârea, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamantei să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 22 noiembrie 2018, Sîrbu Octavian și Elena Sîrbu, reprezentați de avocatul Elena Buguța, au atacat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă a fost restituită cererea de apel declarată de avocatul Radion Bordian, în interesele minorei XXXXX, împotriva

hotărârii din 23 octombrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d. 77-78, vol. III).

Prin decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel a lui Octavian Sîrbu și Elenei Sîrbu, reprezentați de avocatul Elena Buguța. S-a casat parțial hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, în partea admiterii acțiunii inițiale înaintată de Oxana Sîrbu-Romanțova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulității actelor juridice și recunoașterea dreptului de proprietate, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează:

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulității actelor juridice: contractul nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul de investiții în construcție; actul din 03 decembrie 2013 de transmitere-primire a apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, încheiat între ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și Elena Sîrbu; contractul de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015 a apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Elena Sîrbu și Octavian Sîrbu; contractul de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015, a apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Octavian Sîrbu și minora XXXXX, reprezentată de mama acesteia Lilia Ostrovschi; recunoașterea dreptului de proprietate după Oxana Sîrbu-Romanțova a ½ cotă-parte asupra bunului imobil - apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059. În rest, hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, în partea în care a fost respinsă acțiunea reconvențională, s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, cu privire la pretenția reclamantei Oxana Sîrbu-Romanțova privind recunoașterea nulității contractului nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor, ce rezultă din contractul de investiții în construcție, instanța de apel a reținut că în conformitate cu art. 216 Cod civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată sau prin acordul părților (nulitate relativă).

Conform art. 217 Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

În motivarea pretenției privind declararea nulității contractului nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită, reclamanta a invocat că acesta urmează a fi declarat nul, întrucât contractul respectiv a fost semnat fără acordul ei, mai mult dânsa nici nu a cunoscut despre existența contractului.

În acest sens, Colegiul a reținut că conform art. 21 alin. (2) și (5) Codul familiei, fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de

bunurile comune, cu excepția bunurilor imobile, acordul celuilalt soț fiind prezumat. Unul dintre soți nu poate, fără consimțământul expres al celuilalt, să rezilieze contractul de închiriere a spațiului de locuit, să înstrăineze casa sau apartamentul ori să limiteze prin acte juridice dreptul la locuință al celuilalt soț.

Însă, raporturile contractuale dintre Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu realizate la 07 iunie 2011 la încheierea contractului de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul de investiții în construcție, nu se încadrează în prevederile art. 21 Codul familiei, deoarece prin actul juridic indicat nu a fost realizat un act de dispoziție asupra bunului imobil comun.

Prin prisma art. 321 alin. (2), 366, 499 alin. (1) Cod civil, art. 20 alin. (1) Codul familiei, în coroborare cu circumstanțele speței, Colegiul a stabilit că este neîntemeiată pretenția reclamantei privind declararea nulității contractului nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul de investiții în construcție. Or, la încheierea acestui contract nu era necesar acordul reclamantei Oxana Sîrbu-Romanțova pentru încheierea contractului dat, în condițiile în care la momentul semnării contractului respectiv, dreptul de proprietate asupra bunului imobil viitor din mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59, nu aparținea soților Sîrbu, iar încheierea unui contract cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ, nu presupunea la data încheierii contractului contestat și dobândirea dreptului de proprietate asupra bunului imobil viitor, respectiv nu presupune existența bunului imobil cu drept de proprietate în devălmășie, inclusiv în contextul în care obiectul contractului indicat nu a constituit proprietatea asupra imobilului, ci cesiunea creanțelor, ce nu se atribuie la categoria bunurilor imobile conform exigențelor art. 288 alin. (2) Cod civil.

În astfel de circumstanțe, Colegiul a considerat greșite și care nu pot fi reținute argumentele instanței de fond precum că contractul de cesiune a creanțelor urmează a fi declarat nul din motiv că foștii soți, fiind în căsătorie la data încheierii contractului de investiție în construcție, au dobândit drepturi generate de acest contract în cote egale până la proba contrară, prin prisma prevederilor art. 371 alin. (1) Cod civil, conform căruia bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sunt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Or, în baza contractului nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2019 cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ, de către soți nu a fost dobândit vreun bun la data încheierii actului juridic.

Prin urmare, în circumstanțele în care Colegiul nu a stabilit careva temeii pentru declararea nulității contractului nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor, contractul nominalizat este valabil.

Subsecvent, instanța de apel a considerat că urmează a fi respinsă și pretenția reclamantei Oxana Sîrbu-Romanțova cu privire la declararea nulității actului din 03 decembrie 2013 de transmitere-primire a apartamentului nr. 59, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, încheiat între ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și Elena Sîrbu; contractului de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015, a apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Elena Sîrbu și Octavian Sîrbu și a contractului de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015 a apartamentului nr. 59

din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Octavian Sîrbu și minora XXXXX, reprezentată de mama acesteia Lilia Ostrovschi. Or, prin art. 3 din Contractul nr. 8681 din 07 iunie 2011, cedentul a transmis și a cesionat cu titlu gratuit toate drepturile patrimoniale și a transmis toate obligațiile, iar cesionarul a preluat toate drepturile și obligațiile, prezente și viitoare, ce rezultă din Contractul de investiție în construcție. Respectiv, Elena Sîrbu a fost împuternicită de a primi apartamentul nr. 59, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, iar ulterior fiind în drept să-l doneze unei alte persoane (la caz lui Sîrbu Octavian).

Prin urmare, Colegiul a constatat că în speță nu sunt întrunite temeiuri pentru admiterea pretenției reclamantei privind declararea nulității actelor juridice sus enunțate, iar ca urmare, subsecvent a considerat necesar de a respinge și pretenția reclamantei privind recunoașterea dreptului de proprietate după Oxana Sîrbu-Romanțova la ½ cotă-parte asupra bunului imobil - apartamentul nr. 59, din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, or, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.03.059, situat la adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59, ce aparține cu drept de proprietate XXXXX în baza contractului de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015, care după cum s-a invocat mai sus, s-a stabilit că a fost încheiat cu respectarea legislației în vigoare, prin urmare, Oxana Sîrbu-Romanțova nu poate pretinde la recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte asupra bunului respectiv, or, nu s-a demonstrat faptul că bunul din speță constituie proprietatea comună în devălmășie a foștilor soți.

Cu privire la acțiunea reconvențională înaintată de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova cu privire la recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2010, cu acordurile adiționale, ca obligație solidară a soților și încasarea sumei în mărime de 24 950 de Euro, ceea ce constituie ½ din suma de 49 900 de Euro primită cu titlu de împrumut în timpul căsătoriei, Colegiul a reținut că din probatoriul cauzei rezultă cu certitudine că la 10 decembrie 2010 între Octavian Sîrbu și Lamberto Franca a fost încheiat contractul de împrumut a mijloacelor financiare în mărime de 50 000 de euro, sumă care urma să fie primită de către Octavian Sîrbu în mai multe rate (f.d. 227-228, vol. I).

Din conținutul anexelor la contract, Colegiul a mai reținut că Octavian Sîrbu s-a obligat să restituie suma în mărime de 52 300 de euro, luată cu împrumut de la Lamberto Franca, până la data de 10 decembrie 2014, inclusiv dobânzile stabilite în anexele la contract, ceea ce constituie suma de 57 073 de euro (f.d. 229-246, vol. I).

De altfel, instanța de apel a specificat că la 20 februarie 2015 între Octavian Sîrbu și Lamberto Franca a fost semnat acordul adițional la contractul din 10 decembrie 2010, prin care au prelungit de comun acord termenul de restituire a împrumutului până la 10 decembrie 2015, ulterior la 16 decembrie 2015 termenul de restituire a împrumutului a fost prelungit din nou până la 10 decembrie 2016 (f.d. 209-214, vol. II).

Conform actului confirmativ din 18 aprilie 2017 se constată faptul că pârâtul-reclamant Octavian Sîrbu a restituit lui Lamberto Franca suma de 57 073 euro (f.d. 216, vol. II).

În contextul pretențiilor din cererea reconvențională deduse judecării, Colegiul a considerat oportun de a reține prevederile art. 284 alin. (1) Cod civil,

care prevede că patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate.

Prin prisma art. 344 alin. (1), 372 alin. (1), 514, 572 alin. (1), 530 și 531 Cod civil, art. 24 alin. (2) Codul familiei, raportate la circumstanțele speței, Colegiul a considerat că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge pretenția reclamantului acțiunii reconvenționale privind recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2010, cu acordurile adiționale, ca obligație solidară a soților, ori, din contractul respectiv rezultă expres că împrumutul a fost acordat personal apelantului Octavian Sîrbu, iar scopul primirii împrumutului fiind indicat „procurarea apartamentului care se construiește, situat la adresa mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59”. Or, după cum s-a constatat mai sus, încheierea unui contract cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ nu presupune și dobândirea dreptului de proprietate, respectiv nu implică în toate cazurile și dobândirea bunului imobil cu titlu de proprietate în devălmășie.

Prin urmare, Colegiul a concluzionat că Octavian Sîrbu nu a demonstrat instanței că împrumutul a fost contractat în interesul familiei, respectiv datoria nominalizată nu poate fi recunoscută ca obligație solidară.

Mai mult, s-a specificat faptul că suma respectivă a fost împrumutată în scopuri personale, ceea ce se confirmă și prin aceea că la momentul semnării de către Octavian Sîrbu a acordurilor la contractul din 10 decembrie 2010 privind prelungirea termenului de restituire a împrumutului din 20 februarie 2015 și 10 decembrie 2015, căsătoria dintre Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu era deja desfăcută, ceea ce denotă că datoria formată față de Lamberto Franca nu este imputabilă intimatei, iar restituirea împrumutului de către Octavian Sîrbu la 18 aprilie 2017, peste 5 ani de la desfacerea căsătoriei, demonstrează încă o dată că, împrumutul a fost contractat de către Octavian Sîrbu în scopuri personale, și nu în interesele familiei.

La fel, Colegiul a menționat că însuși Octavian Sîrbu în cererea de apel a invocat că nu poate fi atribuit dreptul de proprietate în devălmășie nici asupra mijloacelor financiare care au fost investite, deoarece sumele bănești investite au fost primite cu împrumut în timpul căsătoriei, iar împrumutul fiind restituit personal de către împrumutător abia la 18 aprilie 2017. Respectiv, între foștii soți nu a existat la momentul desfacerii căsătoriei proprietate în devălmășie nici asupra banilor investiți în construcția imobilului, adică însuși Octavian Sîrbu a recunoscut că scopul împrumutului avea caracter personal.

Concomitent, instanța a relevat că intimata nu a beneficiat de pe urma apartamentului vizat în contractul de împrumut, nu a dobândit coproprietatea asupra acestuia și astfel, s-a constatat că datoria vizată nu-i este imputabilă.

Astfel, în circumstanțele în care s-a stabilit netemeinicia pretenției lui Octavian Sîrbu privind recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2010, cu acordurile adiționale, ca obligație solidară a soților, Colegiul a concluzionat că urmează a fi respinsă și pretenția acestuia privind încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanțova a sumei în mărime de 24 950 de Euro, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ din suma de 49 900 de Euro, primită cu titlu de împrumut în timpul căsătoriei, concluzie la care corect a ajuns și instanța de fond.

La 25 septembrie 2020, Oxana Sîrbu-Romanțova și avocatul acesteia Alexei Tighinean, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a solicitat casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat și a încălcat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, a interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 iunie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 28 iulie 2020 (f.d. 181, Vol. III), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 25 septembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 9 octombrie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-1605/2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 196, Vol. III), care a fost recepționată doar de Elena Sîrbu (f.d. 201, Vol. III).

Astfel, la 4 noiembrie 2020, avocatul Elena Buguța, în interesele Elenei Sîrbu și a lui Octavian Sîrbu, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel (f.d. 202-206, Vol. III).

Prin încheierea din 18 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Oxana Sîrbu-Romanțova și avocatul acesteia Alexei Tighinean, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimații au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

constată că se impune admiterea recursului declarat de Oxana Sîrbu-Romanțova și avocatul acesteia Alexei Tighinean, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenteii, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenta nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „SABOS”, Oxana Sîrbu-Romanțova a solicitat recunoașterea nulității următoarelor acte juridice: act de transmitere-primire f/n din 03 decembrie 2013; contractul de cesiune nr. 8681 din 07 iunie 2013; contractul de donație nr. 1131 din 03 februarie 2015 a apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059; contractul de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015 încheiat între Elena Sîrbu și XXXXX în privința bunului imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, ap. 59, cu suprafața de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059.

Octavian Sîrbu înaintând acțiune reconvențională împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova, a solicitat recunoașterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2010, ca fiind datorie/ obligație solidară; încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanțova în beneficiul lui Octavian Sîrbu a sumei în mărime de 24 950 de euro, ceea ce constituie ½ cotă-parte din suma de 49 900 de Euro, primită cu împrumut în timpul căsătoriei și încasarea de la Oxana Sîrbu-Romanțova a tuturor cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea litigiului, prima instanță a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova. A constatat nulitatea contractului de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor nr. 8681 din 07 iunie 2011, încheiat între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu, privind transmiterea cu titlul gratuit de Octavian Sîrbu către Elena Sîrbu a drepturilor ce rezultă din contractul de investiții nr. 31809 din 19 noiembrie 2010. A constatat nulitatea actului de predare-primire din 03 decembrie 2013 încheiat între ÎS „SABOS” și Elena Sîrbu, prin care a fost transmis apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059. A constatat nulitatea contractului de donație nr. 764 din 18 februarie 2013, încheiat între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu, prin care Elena Sîrbu a donat lui Octavian Sîrbu apartamentul 59

din mun. Chişinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059. A constatat nulitatea contractului de donaţie nr. 1398 din 06 februarie 2015 încheiat între Octavian Sîrbu şi XXXXX, reprezentată de mama Lilia Ostrovschi, prin care Octavian Sîrbu a donat XXXXX apartamentul 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059. A recunoscut dreptul de proprietate a câte ½ cotă-parte după Oxana Sîrbu-Romanţova şi Octavian Sîrbu asupra apartamentului 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059. A dispus restituţia civilă prin încasarea din contul Oxanei Sîrbu-Romanţova în beneficiul Elenei Sîrbu suma de 22 502 lei şi a încasat din contul lui Octavian Sîrbu în beneficiul Elenei Sîrbu suma de 22 502 lei. A încasat de la Octavian Sîrbu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 443 de lei, de la plata căreia reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată. Totodată, a respins cererea reconvenţională depusă de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanţova cu privire la recunoaşterea datoriei din contractul de împrumut încheiat la 10 decembrie 2017, ca datorie/ obligaţie solidară şi încasarea în ordine de regres de la Oxana Sîrbu-Romanţova a sumei de 24 950 de Euro.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanţe, Curtea de Apel Chişinău prin decizia din 10 iunie 2020 a admis cererea de apel a lui Octavian Sîrbu şi Elenei Sîrbu, reprezentaţi de avocatul Elena Buguţa. A casat parţial hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Central, în partea admiterii acţiunii iniţiale înaintată de Oxana Sîrbu-Romanţova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu şi XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „Serviciul Asistenţă Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulităţii actelor juridice şi recunoaşterea dreptului de proprietate, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează: A respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanţova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu şi XXXXX, intervenient accesoriu ÎS „Serviciul Asistenţă Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulităţii actelor juridice: contractul nr. 8681 din 07 iunie 2011 de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale şi de preluare a obligaţiilor ce rezultă din contractul de investiţii în construcţie; actul din 03 decembrie 2013 de transmitere-primire a apartamentului 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, încheiat între ÎS „Serviciul Asistenţă Beneficiari la Obiectele Sociale” şi Elena Sîrbu; contractul de donaţie nr. 1131 din 03 februarie 2015 a apartamentului 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, cu suprafaţa de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Elena Sîrbu şi Octavian Sîrbu; contractul de donaţie nr. 1398 din 06 februarie 2015, a apartamentului 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, cu suprafaţa de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059, încheiat între Octavian Sîrbu şi minora XXXXX, reprezentată de mama acesteia Lilia Ostrovschi; recunoaşterea dreptului de proprietate după Oxana Sîrbu-Romanţova a ½ cotă-parte asupra bunului imobil - apartamentul 59 din mun. Chişinău, str. XXXXX, cu suprafaţa de 89,4 m.p., nr. cadastral XXXXX.059. În rest, a menţinut fără modificări hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Central, în partea în care a fost respinsă acţiunea reconvenţională.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislaţia în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluţia instanţei de apel este neîntemeiată, deoarece a admis o examinare superficială şi arbitrară a litigiului dedus judecăţii.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, Colegiul reține că la 06 august 2004 a fost încheiată căsătoria între Octavian Sîrbu și Oxana Sîrbu-Romanțova, din căsnicia comună, părțile au un copil minor XXXXX născut la XXXXX.

Totodată, actele cauzei atestă că la 19 noiembrie 2010 între Octavian Sîrbu și ÎS „SABOS” a fost încheiat contractul cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ cu nr. 3-59/Z, prin care ÎS „SABOS” s-a obligat să construiască din contul investițiilor lui Octavian Sîrbu și să predea în proprietate un bun imobil amplasat în blocul locativ nr. XXXXX, nr. apartamentului 59, cu 2 odăi, cu suprafața totală 88,91 m.p., amplasat la etajul 12, iar Octavian Sîrbu s-a obligat să achite construirea imobilului și să primească imobilul în proprietate.

Din materialele cauzei se atestă faptul că la 07 iunie 2011 între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu a fost încheiat un contract de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul privind investițiile în construcția locuinței, autentificat notarial și înregistrat cu nr. 8681.

În continuare, Colegiul învederează că la 02 martie 2012 a fost desfăcută căsătoria dintre Octavian Sîrbu și Oxana Sîrbu-Romanțova.

La fel, din materialele cauzei denotă faptul că la 03 decembrie 2013, Elena Sîrbu a semnat Actul de predare-primire a apartamentului, prin care ÎS „SABOS” a transmis, iar Elena Sîrbu a primit apartamentul 59, constituit din 2 odăi, cu suprafața totală de 89,4 m.p., inclusiv balcon (logie), nr. cadastral XXXXX.03.059, situat la etajul 12, al blocului locativ din mun. Chișinău, str. XXXXX.

Conform art. 19 alin. (1) Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sânt supuse regimului proprietății în devălmășie.

În sensul art. 371 alin. (1) Cod civil, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sânt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri.

Așadar, în speță, deși conform contractului cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ cu nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2010, Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu nu au devenit la acel moment proprietarii al apartamentului nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059, totuși, aceștia fiind în căsătorie au dobândit drepturi generate de acest contract în cote-părți egale până la proba contrară, prin prisma prevederilor art. 371 alin. (1) Cod civil.

Art. 21 alin. (5) Codul familiei, statuează că unul dintre soți nu poate, fără consimțământul expres al celuilalt, să rezilieze contractul de închiriere a spațiului de locuit, să înstrăineze casa sau apartamentul ori să limiteze prin acte juridice dreptul la locuință al celuilalt soț.

Conform art. 369 alin. (2) și (3) Cod civil, pentru actele de dispoziție asupra bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie este necesar acordul scris al tuturor coproprietarilor devălmași. Actul juridic de dispoziție încheiat de unul dintre coproprietarii devălmași poate fi declarat nul dacă se face dovadă că cealaltă

parte știa sau trebuia să știe despre acordul care limitează dreptul de dispoziție, despre faptul că ceilalți coproprietari devălmași sunt împotriva încheierii actului juridic sau că nu a fost cerut acordul la înstrăinarea imobilelor.

Astfel, la caz, prima instanță întemeiat a concluzionat că pentru încheierea la data de 07 iunie 2011 între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu a contractului de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul privind investițiile în construcția locuinței nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2010, autentificat notarial și înregistrat cu nr. 8681, acordul soției care era și coproprietarul devălmaș a drepturilor ce sunt generate de contractul de investiții nu a fost obținut și nici nu a fost dat de aceasta, mai mult, cesionarul Elena Sîrbu este mama cedentului și urma să cunoască despre necesitatea acordului reclamantei care era soția cedentului.

Așadar, reținând prevederile art. 217 alin. (1) Cod civil, care statuează că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Conform art. 220 alin. (1) codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sânt nule dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, prima instanță corect a reținut a fi întemeiată cerința reclamantei privind declararea nulității contractului de cesiune din data de 07 iunie 2011 încheiat între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu privind cesiunea gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul privind investițiile în construcția locuinței nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2010, ori acordul reclamantei Oxana Sîrbu-Romanțova la încheierea acestui contract nu a fost dat, prin ce au fost încălcate prevederile normelor imperative indicate supra.

La fel, prima instanță just a reținut a fi întemeiată și cerința reclamantei privind declararea nulității actul de predare-primire din 03 decembrie 2013 încheiat între ÎS „SABOS” și Elena Sîrbu, prin care a fost transmis apartamentul nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059 și a contractului de donație nr. 764 din 18 februarie 2013 încheiat între Elena Sîrbu și Octavian Sîrbu, prin care prima a donat celui din urmă apartamentul nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059, ori anularea actului juridic inițial atrage și anularea actului juridic ulterior, datorită legăturii lor reciproce fiind acte juridice subsecvente actului juridic inițial.

De altfel, Colegiul apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe prin care a indicat că șirul actelor juridice încheiate cu titlul gratuit relevă o transmitere a unor drepturi de la Octavian Sîrbu la mama acestuia, Elena Sîrbu, care ulterior au revenit prin contractul de donație la primul.

Totodată, prima instanță întemeiat a admis și cerința reclamantei privind declararea nulității contractului de donație nr. 1398 din 06 februarie 2015 încheiat între Octavian Sîrbu și XXXXX, prin care Octavian Sîrbu a donat XXXXX apartamentul nr. 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059, fiind un act juridic subsecvent actului juridic inițial declarat nul.

În continuare, Colegiul relevă că conform art. 373 alin. (1) Cod civil, în cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale.

Conform art. 20 alin. (4) Codul familiei, dreptul la proprietate în devălmășie se extinde și asupra soțului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educația copiilor sau din alte motive temeinice.

În temeiul art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci când aceasta este translativă de proprietate.

Astfel, prin prisma normelor precitate, prima instanță întemeiat a admis și cerința privind recunoașterea dreptului de proprietate a câte ½ cotă-parte a Oxanei Sîrbu-Romanțova și lui Octavian Sîrbu asupra apartamentului 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059, ori temei al apariției dreptului de proprietate servește contractul privind investițiile în construcția locuinței nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2010 încheiat de Octavian Sîrbu în timpul căsătoriei cu Oxana Sîrbu-Romanțova, reținând că asupra mărimii cotelor-părți nu au fost răsturnată prezumția prevăzută de 373 alin. (1) Cod civil.

Prin urmare, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova împotriva lui Octavian Sîrbu și Elenei Sîrbu, intervenient accesoriu ÎS „SABOS” cu privire la declararea nulității actelor juridice și recunoașterea dreptului de proprietate.

Conform art. 219 alin. (2) Cod civil, fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Astfel, se reține că conform pct. 1 al acordului adițional nr. 1 la contractul de investire în construcția spațiului locativ nr. 3-59/Z din 19 noiembrie 2010, prețul contractului s-a majorat cu 455 lei/ m.p., iar conform pct. 5, suma suplimentară de 40 454,05 de lei urma a fi achitată executorului de către beneficiar până la 15 iunie 2013.

Or, ulterior, la 07 iunie 2011, între Octavian Sîrbu și Elena Sîrbu a fost încheiat contract de cesiune gratuită a drepturilor patrimoniale și de preluare a obligațiilor ce rezultă din contractul privind investițiile în construcția locuinței, înregistrat notarial cu nr. 8681 (f.d. 96-99 Vol. I).

Conform copiei ordinului de plată nr. 1 din 09 august 2013, de la Elena Sîrbu au fost încasați 40454,05 de lei și la 04 decembrie 2013 a mai plătit suplimentar suma de 4550 de lei, iar în total suma de 45 004,05 lei, suma suplimentară achitată executorului de către beneficiar.

Reieșind din cele relatate, urmare a anulării actelor juridice, prima instanță întemeiat a concluzionat că prin restituția civilă proprietarii recunoscuți urmează să restituie proporțional cotei părți și anume a câte ½ din suma achitată de către Elena Sîrbu - 45004,05 lei, respectiv Oxana Sîrbu-Romanțova și Octavian Sîrbu urmând să restituie suma suplimentară Elenei Sîrbu în mărime de a câte 22 502 lei/ fiecare.

În partea ce ține de acțiunea reconvențională, Colegiul consideră că prima instanță corect a d considerat-o neîntemeiată, ori, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Precum rezultă din materialele cauzei la 10 decembrie 2010 între Octavian Sîrbu și Lamberto Franca a fost încheiat contractul de împrumut a mijloacelor financiare în mărime de 50 000 de euro, sumă care urma să fie primită de către Octavian Sîrbu în mai multe rate (f.d. 227-228, Vol. I).

Din conținutul anexelor la contract rezultă că Octavian Sîrbu pentru suma de 52 300 de euro luată cu împrumut de la Lamberto Franca s-a obligat să restituie

până la 10 decembrie 2014, inclusiv dobânzile stabilite în anexele la contract, ceea ce constituie suma de 57 073 de euro (f.d. 229-246 Vol. I).

Se mai impune a specifica că la 20 februarie 2015 între Octavian Sîrbu și Lamberto Franca a fost semnat acordul adițional la contractul din 10 decembrie 2010, prin care au prelungit de comun acord termenul de restituire a împrumutului până la 10 decembrie 2015, ulterior la 16 decembrie 2015 termenul de restituire a împrumutului a fost prelungit până la 10 decembrie 2016 (f.d. 209-214, Vol. II).

Conform Actului confirmativ din 18 aprilie 2017 se atestă faptul că Octavian Sîrbu a restituit lui Lamberto Franca suma de 57 073 de euro (f.d. 216, Vol. II).

În acest context, prima instanță corect a reținut ca fiind declarative argumentele lui Octavian precum că Oxana Sîrbu-Romanțova cunoștea despre contractarea unui astfel de împrumut, condițiile de restituire a acestuia și termenul stabilit, pe motiv că împrumutul a fost luat pentru investițiile în construcția bunului imobil - apartamentul 59 din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.03.059, or, careva probe în susținerea celor invocate ultimul nu a prezentat.

Mai mult, contractul de împrumut a mijloacelor financiare din 10 decembrie 2010, anexele la contract și acordurile adiționale, au fost semnate personal de Octavian Sîrbu, nefiind prezentă la semnarea acestora și Oxana Sîrbu-Romanțova, respectiv, efectele acestor acte, potrivit art. 867-874 Cod civil, se răsfrâng doar asupra părților contractante.

Totodată, se impune a reitera faptul că la momentul semnării de către Octavian Sîrbu a acordurilor la contractul din 10 decembrie 2010 privind prelungirea termenului de restituire a împrumutului din 20 februarie 2015 și 10 decembrie 2015, era desfăcută căsătoria dintre Octavian Sîrbu și Oxana Sîrbu-Romanțova, ceea ce denotă faptul că prin semnarea acestor acorduri, după desfacerea căsătoriei, ultimul a recunoscut tacit ca fiind o datorie personală față de Lamberto Franca, iar restituirea împrumutului de către Octavian Sîrbu la 18 aprilie 2017, peste 5 ani de la desfacerea căsătoriei, demonstrează suplimentar caracterul personal al împrumutului contractat de către acesta.

Prin urmare, din considerentul că Octavian Sîrbu nu a prezentat probe veridice prin care să demonstreze caracterul solidar al împrumutului contractat, inclusiv faptul că Oxana Sîrbu-Romanțova cunoștea de existența acestui împrumut, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea reconvențională înaintată de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova cu privire la recunoașterea datoriei din contractul de împrumut ca datorie/ obligație solidară și încasarea în ordine de regres de la Oxana Sîrbu-Romanțova a sumei de 24 950 de Euro.

Așadar, prin prisma normelor precitate Colegiul apreciază ca eronată argumentarea instanței de apel în sensul respingerii acțiunii înaintate de Oxana Sîrbu-Romanțova, în speță fiind neîntemeiate afirmațiile intimaților, preluate de către instanța de apel.

În speță, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele recurente privind temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe, argumente ce nu pot fi combătute.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită.

În conexiunea celor enunțate, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite în acest sens, pe când prima instanță corect a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii înaintate de Oxana Sîrbu-Romanțova.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oxana Sîrbu-Romanțova urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Oxana Sîrbu-Romanțova și avocatul acesteia Alexei Tighinean.

Se casează integral decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 23 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oxana Sîrbu-Romanțova împotriva lui Octavian Sîrbu, Elenei Sîrbu și XXXXX, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” cu privire la declararea nulității actelor juridice, și la cererea reconvențională depusă de Octavian Sîrbu împotriva Oxanei Sîrbu-Romanțova cu privire la recunoașterea datoriei din contractul de împrumut cu acordurile adiționale, ca obligație solidară a soților și încasarea a ½ din suma primită cu titlu de împrumut în timpul căsătoriei,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Galina Stratulat